

Statens helsepersonellnemnd - HPN-2013-121

Myndighet	Statens helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2013-09-25
Doknr/publisert	HPN-2013-121
Stikkord	Ny autorisasjon som psykolog - skikkethet. Stadfestet. Helsepersonelloven § 62.
Sammendrag	Klagerens autorisasjon ble i 2010 tilbakekalt på grunn av langvarig misbruk av vanedannende legemidler. Hun hadde skaffet seg legemidler blant annet ved å forfalske resepter. Det var fremlagt 35 negative analyseresultater fra rusmiddeltesting tatt over en periode på ett år og fire måneder. Testperioden var for kort og analysefrekvensen for lav. Det manglet prøver enkelte perioder, og det var påpekt at urinen var tynn for to av prøvene. Det var dermed ikke dokumentert rusfrihet over en tilstrekkelig lang sammenhengende periode.
Saksgang	Saksnummer: 13/121
Parter	Klager: Født 1962.
Forfatter	Hans Hugo Kristoffersen, Jørn Ree, Wenche Dahl Elde, Marte Kvittum Tangen, Øystein Kilander, Ingunn Skre, Atle Larsen.

Saken gjelder: Klage over Statens helsetilsyns vedtak av 14. mars 2013 med avslag på søknad om ny autorisasjon som psykolog, jf. lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 62.

Statens helsepersonellnemnd behandlet klagen i nemndmøte 25. september 2013 og traff enstemmig følgende

VEDTAK:

Statens helsetilsyns vedtak av 14. mars 2013 stadfestes.

Saksforholdet:

Klageren er utdannet psykolog ved Universitetet i U og fikk autorisasjon som psykolog 1997.

Klageren fikk tilbakekalt sin autorisasjon som psykolog ved Statens helsetilsyns vedtak av 1. november 2010. Grunnlaget for tilbakekall var bruk av vanedannende legemidler og at klageren hadde forfalsket tre resepter, for senere å benytte disse til å tilegne seg vanedannende legemidler (Nobligan). På det tidspunkt hendelsene som lå til grunn for tilbakekallet fant sted, var klageren ansatt som psykolog ved V, W. Hun ble i W tingrett den 31. mai 2010 dømt til fengsel i 30 dager samt gitt en bot på kroner 10 000,- for forfalskningene av resepter.

Vedtaket ble påklaget til Statens helsepersonellnemnd, som stadfestet vedtak om tilbakekall i vedtak av 23. august 2011, jf. SHPN-11-9. Nemnda kom til at klageren var uegnet til virksomhet som psykolog som følge av «atferd uforenelig med yrkesutøvelsen» og bruk av alkohol, narkotika eller midler med lignende virkning», jf. helsepersonelloven § 57. Nemnda viste til at klageren hadde utviklet avhengighet etter langvarig bruk av vanedannende legemidler og la til grunn at det må kreves dokumentasjon for fravær av legemiddelavhengighet over en lengre periode før det ville kunne anses tilstrekkelig dokumentert at klageren er uavhengig av legemidler. Nemnda viste til praksis i andre sammenlignbare saker, og til Statens helsetilsyns rundskriv IK-I/2009.

Klageren søkte om ny autorisasjon som psykolog 26. oktober 2012. Hun fremla uttalelse fra sin fastlege, A, datert 8. august 2012, og uttalelse fra tidligere leder ved V W, psykologspesialist B, datert 4. april 2013. Det er i tillegg fremlagt dokumentasjon for gjennomført rusmiddeltesting i perioden fra 26. april 2011 til 24. september 2012.

Hun fikk avslag i Statens helsetilsyns vedtak av 14. mars 2013. Statens helsetilsyn kom til at klageren ikke hadde godtgjort at hun igjen var skikket til å få autorisasjon som psykolog, jf. helsepersonelloven § 62. Hun ble imidlertid informert om muligheten for å søke om begrenset autorisasjon.

Vedtaket ble påklaget ved brev av 2. april 2013. Statens helsetilsyn vurderte saken på nytt, og kom til at det ikke fremkom nye opplysninger i klageomgangen som ga grunn til å vurdere saken annerledes. Saken ble, ved ekspedisjon av 10. juni 2013, oversendt Statens helsepersonellnemnd for klagebehandling.

Klageren søkte ved brev av 6. april 2013 om begrenset autorisasjon. Vedlagt søknaden fulgte klagerens egen redegjørelse for det behandlingsforløp hun har gjennomgått i etterkant av tilbakekall av autorisasjon som psykolog.

I forbindelse med nemndas behandling av saken, har nemnda mottatt brev av 12. juni 2013 fra klagerens nye fastlege, spesialist i allmennmedisin, C. Vedlagt brevet fulgte også uttalelse fra legen, datert 19. april 2013, med kommentarer til klagerens redegjørelse for tidligere behandlingsforløp.

Statens helsetilsyn viser til at det er vanlig praksis at helsepersonellet må dokumentere at de bakenforliggende årsakene til rusmiddelbruken er bearbeidet. Det er vanlig å kreve behandlerens vurdering av helsepersonellens forhold til rusmidler, om helsepersonellet mestrer stress og løser problemer uten bruk av rusmidler og om helsepersonellet anses rehabilitert fra sitt rusmiddelbruk. Likeledes bør det også foreligge en vurdering av faren for tilbakefall, og en vurdering av helsepersonellens forståelse for sitt rusproblem.

Klageren har opplyst at hennes fastlege, A, har fungert som hennes terapeut. Det er imidlertid verken dokumentert at slik behandling har funnet sted, eller innholdet i denne, fra hennes fastlege.

Statens helsetilsyn viser til at det normalt kreves dokumentasjon for rusfrihet over en periode på minimum to år sammenhengende, jf. rundskriv IK-1/2009. Klageren har kun dokumentert rusmiddeltesting i ett år og fire måneder. Antallet prøver er også gjennomgående for lavt i henhold til kravene i rundskrivet.

Klageren viser til at hennes medikamentavhengighet var kortvarig, og at hun har seponert Nobligan uten å ha hatt noen sprekker. Hun viser til at hun i mange år fikk rekvirert Nobligan av sin fastlege uten at dette ble til et

problem. Det var først den siste tiden, etter en økning i bruk fra 2008, at hun fikk økt toleranse. Klageren mener det må vektlegges at hun har fremlagt resultat fra gentesting, som viser hun har en mutasjon i et allel som gir tap av enzymaktivitet. Dette gir nedsatt effekt ved bruk av Nobligan. Hun påpeker også at Nobligan i seg selv har lite ruspotensiale.

Hun viser til at hun etter vedtak om tilbakekall har hatt jevnlig kontakt med lege A og hun har også hatt oppfølging i form av jevnlig samtaler over to og et halvt år med sin tidligere sjef, psykologspesialist B.

Hun mener fokuset på urinprøver er for teknisk og at Statens helsetilsyns vurderinger i saken ikke står i forhold til hennes misbrukshistorie. Hun anfører at det er tatt noen flere prøver enn de som er sendt inn til analyse, men at disse ved en feil ble kassert hos tidligere fastlege. I en periode etter dette tok hun ikke prøver, noe som skyldtes sykdom og resignasjon/depresjon. Hun hadde ingen sprekke, men orket ikke følge opp prøvene. Når det gjelder de to prøvene hvor det er bemerket at urinen har vært tynn, viser hun til at hennes utvikling av diabetes har gjort at hun har drukket mye væske. Hun var ikke klar over at dette påvirket urinprøvene. Dette var en forsømmelse som hun beklager.

Hun opplyser at hennes helse er i bedring og mener at hun i dag er i stand til å være i jobb som psykolog, om ikke i 100 prosent stilling. Hun mener hennes helse har blitt tillagt uforholdsmessig stor vekt, og håper at Statens helsepersonellnemnd ikke vurderer helsen hennes ved spørsmål om autorisasjon.

Statens helsepersonellnemnds vurdering:

Nemnda har vurdert om klageren har godtgjort at hun igjen er skikket til å inneha autorisasjon som psykolog, jf. helsepersonelloven § 62.

Når nemnda skal ta stilling til om klageren igjen er skikket til å inneha autorisasjon som psykolog fremgår det av helsepersonelloven § 62 at det er klageren selv som har bevisbyrden for å godtgjøre at hun er skikket til å utøve yrket, jf. Ot.prp.nr.13 (1998-1999) sidene 183 og 184.

Forholdene som lå til grunn for tilbakekall av klagerens autorisasjoner var både enkeltvis og samlet sett svært alvorlige. Klageren hadde utviklet et misbruksproblem med bakgrunn i bruk av vanedannende legemidler over 7 til 8 år, og hun hadde skaffet seg vanedannede legemidler ved å forfalske tre resepter. Tilliten til henne som helsepersonell må anses betydelig redusert som følge av forholdene som ligger til grunn for tilbakekallet. Dette vektlegges ved vurderingen av om klageren igjen kan anses skikket til yrkesutøvelse som psykolog. Nemnda har merket seg det resultat som er fremlagt etter gentesting av klageren. Nemnda kan imidlertid ikke se at dette får avgjørende betydning for vurderingen av om klageren igjen kan anses skikket til å inneha autorisasjon som psykolog. Det avgjørende for dette spørsmål er, slik nemnda ser det, at klageren misbrakte vanedannende legemidler og at hun også forfalsket resepter for å få tilgang til disse, noe som ikke er bestridt.

Det er positivt at klageren har iverksatt tiltak for å få kontroll med sitt misbruk, både gjennom tett kontakt med tidligere fastlege A, ny fastlege, spesialist i allmennmedisin, C og samtaler med tidligere leder, psykologspesialist ved V W, B og ved rusmiddeltesting.

Erfaringsmessig tar det imidlertid lang tid å komme ut av et misbruk av vanedannende legemidler. Nemnda legger til grunn at det i klagerens tilfelle, er grunn til å kreve dokumentasjon for at misbruket har opphørt i en sammenhengende periode ut over minimumskravet på to år. Dette er i samsvar med nemndas tidligere vurdering av faktum, i forhold til spørsmål om tilbakekall av klagerens autorisasjon som psykolog, jf. SHPN-11-9, og tilsvarende fremgår også Statens helsetilsyns rundskriv IK-1/2009.

Klageren har fremlagt analysesvar fra urinprøver tatt i perioden fra 26. april 2011 til 24. september 2012, en periode på ett år og fire måneder. Totalt er det tatt 35 rusprøver og alle har vært negative for bruk av vanedannende legemidler.

Den gjennomførte rustesting er ikke i samsvar med anbefalingen i IK-1/2009 som klageren fikk tilsendt sammen med vedtak om tilbakekall av autorisasjonene. Her fremgår det at rusmiddelanalysene skal utføres til fire ganger per måned, avhengig av om innkallingen til prøvetakingen er uanmeldt eller planlagt.

Med bakgrunn i de resultater som er fremlagt fra rusmiddelanalyser, har nemnda kommet til at testperioden er for kort og at analysefrekvensen er for lav. For øvrig kan det ikke anses dokumentert at det har vært en sammenhengende periode uten inntak av vanedannende legemidler i den aktuelle perioden. Nemnda viser til at det blant annet mangler prøver tatt i juli 2011 og i februar 2012. Klageren har selv erkjent at det har vært opphold i prøvetakingen, og har forklart dette med sykdom kombinert med resignasjon/depresjon. Videre viser nemnda til at negative analysesvar for prøver tatt henholdsvis 14. og 29. november 2011 ikke kan tillegges vekt

fordi urinen var tynn. Det er heller ikke fremlagt resultat fra rusmiddelanalyse som dokumenterer fravær av bruk av vanedannende legemidler etter september 2012.

Klageren har opplyst at saken har vært svært belastende for henne. Ved nemndas vurdering av om klageren kan gis ny autorisasjon, er det imidlertid hensynet til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helsetjenesten samt tillit til helsepersonell og helsetjeneste som må veie tyngst, jf. helsepersonelloven § 1.

Nemnda viser til at klageren har fremsatt søknad om begrenset autorisasjon som psykolog, og at denne saken fortsatt er til behandling hos Statens helsetilsyn. Nemnda deler Statens helsetilsyns vurdering av at det vil være uforsvarlig å gi klageren ny autorisasjon som psykolog på nåværende tidspunkt, før hun kan dokumentere skikkethet gjennom begrenset autorisasjon som psykolog på vilkår.

Nemnda har kommet til at det ikke er grunnlag for å gi klageren ny autorisasjon som psykolog, jf. helsepersonelloven § 62.

Klagen har ikke ført frem, og det påklagede vedtaket stadfestes.